

Eritrea fyrirreikar seg til sjálvstýri

Hóast tað valdar
rudulleiki í etiopiska
høvudsstaðnum nú eftir,
at stjórnarherurin hevur
tapt tað meira enn 30 ára

langa kríggið móti fleiri
frælsisrøslum í landinum,
so er rættiliga firðarligt í
landinum. Tað eydnaðist í
vikuni uppreistrar-

deildunum at taka Addis
Abeba og aðrar býðir,
sum hava verið undir
stjórnareftirliti. Nú verður
so roynt at finna fram til,
hvussu landið skal
stjórnast eftir, at tann
harðrenði einaræðisharri
Mengistu, er flýddur av
landinum og stjórn
hansara er farin frá.

Amerikanarar hava
roynt at mekla í stríðnum í
hósdagin var fyrsti
fundurin millum umboð
fyrir uppreistrardeildimar
og umboð fyrir restimar av
stjórnini, sum ynskta at
býta valdið í landinum.

Men hesum ganga upp-
reistrarleiðarnar ikki við
til. Teir hava vunnið
kríggið og skulu hava alt
stjórnarvaldið siga teir.

Eitt úrslit av signinum
kann gerast, at ein av

landspartunum Eritrea nú
fer at taka fult sjálvstýri.
Hetta fer helst at henda
eftir eina komandi fólka-
atkvøðu.

Tað hevur valdað borg-
arakríggj í Etiopia í 30 ára
og harðast hevur tað
gingið fyrir seg í Eritrea,
sum hevur stríðst fyrir at
fáa sjálvstýri. Eritrea var í
meira enn 50 ár ítalskt
hjáland. Bretland friaði
Eritrea og Etiopia eftir
seinna heimsbardaga, og
Eritrea varð stýrt av Bret-
landi fram til 1952, tá ST
avgjórði at lata Eritrea
fara í føderation við
Etiopia. Men Haile
Selassie avgjórði 10 ár
seinni, at Eritrea skuldi
vera ein partur av Etiopia,
og síðani tá hevur verið
borgarakríggj.

Vikan ið fór

Dagney Joensen
Bláðkvinna
skrivur:

Um tú hittir fólk, og tú
ikkí veit, hvat tit skulu
tosa um, so er altíð eitt
evni, sum øll fólk hava
áhuga fyrir - og tað er
veðurlagið!

Eg skal skriva henda
teigin í dag, og tí velji
eg m. a. veðurlagið!

Um tú lítur aftur um
bak - bert fimm-seks
dagar, so var tað góð-
veðrið og NFPU ráð-
stevnan, sum setti dám á
gerandisdagin - í Havn
ið hvussu er.

Ein grindafundur var
eisini í Reykjavík, og
Javnaðarflokkurin í
Týskalandi fekk
nýggjan formann. Tað
er Bjørn Engholm úr
Slesvig-Holsten.

Eg havi ikki lagt til
merkis, at veturin er far-
in aftur um bak - minn-
ist ongan kava og kulda,
og tí kendist tað, sum
várið als ikki kom í ár.

Nú bráðliga í farnu
viku kom summarið, og
fólk fóru í urtagarðin,
haga ella út í fjørðin at
fanga sær nakara stertar
ella bert fyrir at njóta
góðveðrið og frisku
luftina, teir bjórtu lit-
imar og sólina.

Smábørnini sluppu at
ganga við berum bein-
um, og sólin hitaði
barnaholdið, og gav
teimum frískan, heitan
lit.

Sólin, er eitt væl-
signils, sum elvir til so
nógva fróði - og hin-
vegin til ónøgd, tá hon
ikkí sær.

Ikkí ein stertur var at
fáa í fjørðinum, men
onkur fiskalógv helt, at
veðrið var ov gott til at
fiskurin skoytti um agn-
ið.

Viðvíkjandi okkum,
sum fara í fjørðin, bert
ein kjansur er til tess, er
torført at varðveita sam-
bandið til gerandis-
sjagðið og alt tað, sum
fer fram í samfelagnum.

Tú sært neyvan Dag
og viku, hoyrir ikki tíð-
indini í Útvarpinum, tí
snøgt sagt allir vanar og
tað tú vanligja fæst við,
verður skúgvad til vikis.

Tá tú duffar í Nöls-
oyarfjørði við snøri í
hond, er alt líka mikið.
Tað hevði ikki nervað,

um feroingar taptu í
fótbóliti, um grindin
bleiv bannað at drepa, tí
snøgt sagt, tær nýtist
einki annað, enn bert
eitt tíðarbil, at venda
øllum bakið.

Viðvíkjandi farnu
viku var tað ráðstevnan
hjá teimum menningar-
tarnaðu, sum kravdi
nærveru.

Hóast hetta var størsta
ráðstevna av sínum slag
í Føroyum, so vóru
niðurstøðurnar kanska
ikkí av teimum størstu
og mest viðfevnandi.

Tað var kanska heldur
ikkí meiningin, men tey
menningarartarnaðu og
avvarandi teirra fingi ið
hvussu so er sett ljós-
keraldið á síni viður-
skifti - bæði við góðum
royndum og nærveru, og
við óhepnu avgerð, eitt
nú sluppu ikki øll áhug-
að við á umrøddu út-
ferðina við Norðunum.

Løgið at hugsa sær, at
fólk fóru í urtagarðin,
haga ella út í fjørðin at
fanga sær nakara stertar
ella bert fyrir at njóta
góðveðrið og frisku
luftina, teir bjórtu lit-
imar og sólina.

Smábørnini sluppu at
ganga við berum bein-
um, og sólin hitaði
barnaholdið, og gav
teimum frískan, heitan
lit.

Sólin, er eitt væl-
signils, sum elvir til so
nógva fróði - og hin-
vegin til ónøgd, tá hon
ikkí sær.

Ikkí ein stertur var at
fáa í fjørðinum, men
onkur fiskalógv helt, at
veðrið var ov gott til at
fiskurin skoytti um agn-
ið.

Viðvíkjandi okkum,
sum fara í fjørðin, bert
ein kjansur er til tess, er
torført at varðveita sam-
bandið til gerandis-
sjagðið og alt tað, sum
fer fram í samfelagnum.

Tú sært neyvan Dag
og viku, hoyrir ikki tíð-
indini í Útvarpinum, tí
snøgt sagt allir vanar og
tað tú vanligja fæst við,
verður skúgvad til vikis.

Tá tú duffar í Nöls-
oyarfjørði við snøri í
hond, er alt líka mikið.
Tað hevði ikki nervað,

Elisabeth Henriksen til minnis

Træið er best at mála, tá
tað er felt, sigur eitt
gamalt orðafelli. At so er
er vituligt, at slita ein so
høgan aldur, sum hon
gjórði, verður bert nøkr-
um fáum unt at uppliva,
og at hava sitt fulla skil
til sín deyðadag, stutt
eftir 14. mars 1991, tá
hon var 88 ár, eg sendi
henni eitt blómtyssi
sum vituligt var, tað
kvöldið ringdi hon at
siga tókk fyrir, røddin
var veik, og djúpar
kenslur fingi vald á
henni, men kortini fekk
hon sagt tað sum hon
ætlaði, at einki gleddi
seg meir enn at tað svar-
aði aftur úr ættini í
Oyndarfirði, haðani
móður hennara var æt-
að, ættarkær av lag og
lyndi sum hon var, henni
var tað ikki nóg mikið at
passa sín mann og børn
og at seta á bordið inni
í tí lágu stovuni, sum inni
í teimum tjøraðu húsun-
um við tí grønu úthurð-
ini á Reyni nr. 20. Har
hevði hon dagligu gongd
sina saman við familju
síni J. P. Henriksen og
fimm børnum, tvær
døtur og triggjar dreing-
ir. Í henni livdu og rørd-
ust gamlir fornir fæ-
royskir siðir, hon visti frá
mongum at siga. Út-
varpið valdi væl, tá teir
tosaðu við hana fyrir
nøkrum árum síðani, tað
var ein frøi at lýða á
slika frásøgn, hvørt
betri enn annað, sum tað
gjarna var tá Niels Juel
tosaði við eldri fólk,
mintist Havnina væl í
gomlum døgum, stórar
politiskar rembingar,
nøgv góðir framburðs-
menn, nøgv skip, sum
var støðið undir øllum,

Elisabeth og Palli við Jonu

nógvir góðir
útróðarmenn og traðar-
menn um ein háls, gróvu
upp úr nýggjum, jú
sanniliga var tað ikki úr-
slitaleyst alt strev og
stríð, tað spretti og gróð
uttan um teir, sum Stóri-
garður var eitt gott dømi
um, upplandið sum lá til
Havnina var bæði stórt
og gott.

Lisabeth var ein ment-
að kvinna í djúpastu
merking, eitt fólk tú
kundi spyrja um mest
sum alt, tók sær stundir
á ein hólvan hátt, at
lýsa tað sum varð spurt
um. Havnina var hon
góð við sum eg og mong
onnur við, henni varð
lagað at siggja tann
stóra vøkstur, sum var
rundan um hana, og

munin og framstigini
bæði ein og annan veg,
frá tí hon sjálf sum smá-
genta spældi í Havnar-
gøtum, helst í rotuskóp
og tuflum, sum var tann
vanligi fótbútin tá á
døgum her á landi.
Hennara lag og lyndi var
so, at nógv fólk tók í
klunkuna millum ár og
dag, ein stórus partur av
politiskum grundum, og
sum borgarstjóri í langa
tíð var mannt og hvat
Palli í Skotinum skuldi
svara til, hann var eisini
góður í ávikum.

Pápi mín var nógvi
Havn alla sína tíð, lá tað
fyrir, fór hann gjarna inn
til systurdóttirina. Eitt
litið brot frá teimum
døgum, vit komu inn hjá
Lisabeth á sumri 1940,

tá var Jákup smádrong-
ur, hann spurdi við tað
sam: Eru tit ikki bomb-
aðir enn, mamman hevði
at honum við tað sama
og segði, at soleiðis
mátti hann ikki siga, tá
fólk kom inn. Og tað eru
ikkí so fá sum mangan
sótu væl inni í tí gomlu
lágu stovuni hjá teim-
um, við teimum mongu
gomlu vøkrum málningun-
um, gjarna motiv frá
Havnini ella í nánd av
henni, prýdd við spjøl-
drum, gáva frá ymiskum
stovnum, eg meti tey
bæði at hava verið við at
lyfta okkara kærulitu
tjóð bæði uppeftir og
frameftir á eitt hægri
støði, nú verður sum er,
teirra leiklutur er lokin,
eitt kvæði sigur, Seint er
deyðum tókk at sýna,
onkur veit tað men ikki
eg, hugsaði sum so, at
tey bæði áttu uppiborið
eitt eftirmæli, møguliga
er tað eisini gjørt, eg veit
tað bara ikki sjálvur.

Eg kom at kenna tey
sum smádrongur, vist
vóru tað eisini sterk ætt-
arbond okkara millum
upp gjøgnum árin, meti
Lisabeth og Palli at
hava verið stórar persón-
leikar bæði tvey, sum
vóru við at mynda
Havnina allar sínar dag-
ar. Lisabeth var stórt av
tí stóra barnaflokkinum
hjá Kristianu fastur og
Jákupi, sum vóru 10 í
tali. Tað sum eg haldi
vera sjáldsamt, er at øll
liggja tey grivin í sama
kirkjugarði undir Hey-
num Mikla í Havn. Frið-
halgað veri minni um
systkinabørnini hjá mær
í Snikkarastovu í Havn.

Andreas á Marknagili